

Flere donasjoner i 2022 takket være ny metode

Etter nærmere to år med pandemi og en nedgang i donorratene i Norge, ser vi nå en oppgang. 382 pasienter fikk i fjor hjelp takket være organtransplantasjon. Til sammen ble det transplantert 418 organer fra 109 donorer. Tallene viser en bedring fra året før, men enda flere kunne vært hjulpet, hadde det ikke vært for pandemien. Vi ser at 18 potensielle avdøde donorer ikke ble realisert grunnet Covid-infeksjon.

Ny metode gir flere donasjoner

Noe av økningen i donorratene i 2022 kan tilskrives cDCD (controlled donation after circulatory death), den nye metoden som muliggjør organdonasjon etter sirkulatorisk død, det vil si varig hjerte- og åndedrettsstans. Den er kun aktuell ved dødsfall hos pasienter med katastrofale hjerneskader.

Totalt seks donorer ga flere organer hver med metoden: Ti nyrer, fem lever og dessuten tre hjerter som ga klaffer og blodkar til blant annet pasienter med medfødte hjerte-feil. Metoden cDCD er nå implementert ved alle landets donorsykehus. Det meldes så langt om gode erfaringer med metoden – både fra involvert helsepersonell og de pårørende. Undervisning om metoden ved donorsykehusene pågår for fullt.

Ventelistene – noe tilbake, men fortsatt for høye

Ventelistene har gått noe ned. På årets siste dag stod 403 pasienter på venteliste for et nytt organ. Ved utgangen av 2021 var dette tallet 488. Ventelistene går litt opp og ned, men de er fremdeles for høye. I tillegg til disse kommer alle de som av ulike årsaker er tatt midlertidig av ventelisten. Mange må også vente lenge, og for noen kommer hjelpen ikke frem i tide. 24 døde på venteliste og flere ble tatt av ventelisten da de ble for dårlige og ikke lenger ville kunne få tilbudet om et nytt organ.

De som venter, venter ikke på at noen skal dø. Det dør mennesker hver dag, uavhengig av om noen står på venteliste for et nytt organ eller ei. Deres håp er imidlertid at når noen dør, ja så har de tatt samtalen om organdonasjon med sine nærmeste.

Flere må si ja

Vi må få opp andelen som sier ja til organdonasjon, og få alle som er positive til å dele sitt standpunkt. Det ble et ja ved 72 prosent av tilfellene der donasjon var aktuelt på norske sykehus i fjor. Samtidig sa 81 prosent av de spurte i en undersøkelse fra i fjor høst at de er positive til organdonasjon.

Denne uoverensstemmelsen kan skyldes at over 30 prosent av de som er positive, ikke gjør noe aktivt for å opplyse om sitt standpunkt til organdonasjon. Noen tenker at de ikke kan være organdonor, og tar av den grunn aldri samtalen opp med sine nærmeste. Noen synes det er vanskelig å snakke om. Vi bør unne våre nærmeste å vite. De bør aldri bli satt i den situasjon at de må velge for oss. Og har vi fortalt dem hva vi mener, ja så er det slik det skal bli. Vår oppfordring er derfor: Informer familien om ditt standpunkt og fyll ut Donorkort™.

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

Stiftelsens formål og organisasjon

Vi jobber for å informere befolkningen om organdonasjon. Vårt formål er å få befolkningen til å si ja til organdonasjon, og dele dette standpunktet med sine nærmeste. Vi er også pådrivere overfor helsevesen og myndigheter for å sikre at nødvendige ressurser stilles til disposisjon for å redde liv.

Vår visjon er at «Alle som trenger det skal få et organ».

Stiftelsen Organdonasjon ble opprettet 6. mars 1997.

Bak stiftelsen står følgende pasientorganisasjoner:

- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke transplantert (LHL Transplantert)
- Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte (LNT)
- Foreningen for hjertesyke barn (FFHB)
- Norsk forening for cystisk fibrose (NFCF)
- Voksne med medfødt hjertefeil (VMH)

Vårt oppdrag

Vårt oppdrag er å bidra til å øke tilgangen på organer for transplantasjon. Vårt hovedområde er informasjonstiltak rettet mot allmenheten. Dette gjør vi gjennom:

- **Opinionsarbeid:** Informasjonskampanjer, pressearbeid og informasjonskontoret.
- **Undervisning og frivillighet:** Frivillige undervisningskonsulenter, frivillige som bidrar til kampanjer og på arrangementer.
- **Samarbeid:** Prosjekter som gir temaet synlighet i andre kanaler via samarbeid, f.eks. bedriftssamarbeid, idrettsarrangementer, helsesamarbeid og andre aktiviteter

I all aktivitet står «samtalen» sentralt, det å få befolkningen til å dele sitt standpunkt.

Styret

Stiftelsen ledes av et styre på åtte medlemmer. Ved utgangen av 2022 besto styret av Nina Roland (styreleder), Bente Ridder-Nielsen, Marte Jystad, Kari Anne Pedersen, Ellen Damhaug Scheel, Lise Toubro Bratberg, Nikolai Raabye Haugen og Erik Skarrud. Styret har hatt tre styremøter i 2022, hvorav et planlagt fjerde møte ble avlyst på grunn av sykdom. Et av møtene var digitalt. Et av de fysiske møtene var på Farris Bad i november. Der ble det avholdt seminar med styret, representantskapet og valgkomitéen i tillegg til eksterne gjester og representanter fra administrasjonen.

Representantskap

Representantskapet velger styre, styreleder og revisor og diskuterer satsningsområder og strategier. Representantskapet utgjør et viktig ledd mellom pasientorganisasjonene og stiftelsen. I representantskapet sitter Eva Beate Galgum (LHL transplantert), Marit Lundberg (LNT), Gunnar Geirhovd (FFHB), Hårek Magne Hansen og Mari Ellefsen-Martinsen (NFCF) og Anne Giertsen (VMH). Det har vært avholdt to møter i 2022, et av dem under deltakelse i november på seminar på Farris Bad.

Valgkomité

Valgkomitéen har som oppgave å fremme forslag om valg av styreleder og styremedlemmer. Disse velges av representantskapet. I valgkomitéen sitter Monika Sjøstad (VMH), Heine Århus (FFHB) og Ellisiv Stifoss-Hanssen (LHL Transplantert).

Pasientorganisasjonene

Vi arbeider på vegne av alle som behøver et nytt organ. Flere av disse personene er tilknyttet pasientorganisasjonene som også er i vårt representantskap. Pasientorganisasjonene fremmer selv temaet organdonasjon og transplantasjon i sine kanaler, samt samarbeider med oss om spredning av våre kampanjer. Blant våre mange frivillige, er flere av disse medlemmer fra pasientorganisasjonene.

Nøkkeltall 2022

Tall i parentes er for 2021. Kilde OUS.

- **109** gjennomførte donasjoner fra avdød giver (95)
- **382** pasienter fikk et nytt organ (374)
- **43** transplantasjoner med organ fra levende giver (én nyre) (67)
- **418** organer transplantert totalt (levende og død giver) (404)
- **72** prosent positive svar til donasjon på sykehuset (avdøde selv, eller familien på vegne av avdøde) (70)
- **13 816** transplantasjoner i Norge siden oppstart i 1969
- **405** på venteliste for et nytt organ (pr. 31.12.2022) (488)
- **24** pasienter døde mens de sto på ventelisten for et nytt organ (38)

Informasjonskontoret

Stiftelsens daglige drift ivaretas av vårt informasjonskontor som holder til på Frognerstranda 4 i Oslo. Kontoret besto ved utgangen av 2022 av syv faste medarbeidere og 6,3 årsverk. I løpet av året har det vært permisjoner og sykemeldinger som har redusert antall arbeidende årsverk betraktelig.

Informasjonskontoret gjennomfører prosjekter, besvarer henvendelser og produserer innhold til sosiale medier og andre kanaler. Vi har gode verktøy som fanger opp aktiviteter og vaktordninger som sørger for bred tilstedeværelse.

Slik kan vi overvåke, modere og besvare med faglig korrekt innhold. Vi besitter høy kompetanse innen foto/film, grafisk design, markedsføring osv. og mye av vårt materiell er produsert «in house». Dette gir store besparelser og bedre mulighet for bredere eksponering. Samtidig har vi i samarbeid med eksterne byråer og produksjonselskaper, også utviklet nye kampanjer og produksjoner.

Vi kalles inn til debatter og deltar i utvalg hvor vi deler av vår kompetanse. Vi blir spurt til råd av politikere som velger å fremme problemstillinger knyttet opp til temaet organdonasjon og transplantasjon, og vi arbeider nært med media i fremstilling av temaet. Nær relasjon til spesialisthelsetjenesten kvalitetssikrer vår kompetanse.

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

Hege (ansatt i 2003) er markedsøkonom, og har erfaring fra organisasjonsarbeid samt reklame- og forlagsbransjen. Hege tar hånd om den daglige driften, kontakt med fagmiljøet, helsemyndigheter, politikere og pressearbeid.

Aleksander Sekowski
informasjonssjef

Aleksander (ansatt i 2012) har bakgrunn fra film, kommunikasjon og kognitiv psykologi. Aleksanders ansvarsområder er blant annet presse og media, tekstproduksjon, kampanjer, statistikk, analyse og IT.

Anniken B. Lundgaard
HR-ansvarlig/prosjektleder

Anniken (ansatt i 2014) er utdannet innen økonomi, markedsføring og psykologi, og har erfaring fra bank og kortbransjen samt eventbransjen. Hun arbeider administrativt og prosjektrelatert.

Cathrine Kildal
markedsansvarlig

Cathrine (ansatt i 2017) har utdannelse innen mediedesign, samt økonomi og ledelse. Hun har ansvar for markedsføring, og jobber med visuell kommunikasjon, foto, tekstproduksjon, kampanjer, pressearbeid og hjemmesider.

Linda McMahon
prosjektleder

Linda (ansatt i 2018) er utdannet art director og har bred erfaring fra media og kommunikasjonsbransjen. Linda jobber primært med eksisterende og nye samarbeidspartnere, og prosjekter i felleskap med disse.

Thomas Louis Aasen
prosjektleder

Thomas (ansatt i 2021) er utdannet sykepleier, erfaring fra frivillig engasjement og har studert IT. Han arbeider primært med undervisning og frivillige, samt med kommunikasjon og inntektsgivende arbeid.

Frida Nordhus
prosjektleder

Frida (ansatt i 2022) har en master innen bistand og utvikling med fordypning i strategisk kommunikasjon, og er sertifisert prosjektleder. Hun arbeider med inntektsgivende arbeid, kommunikasjon, sosiale medier, kampanjer og hjemmesider.

Folk er positive, men deler ikke

For de fleste føles det å si ja til organdonasjon som en opplagt ting å gjøre. En undersøkelse*) viser at 81 % sier ja. Imidlertid viser samme undersøkelse at kun 52 prosent av de som sier ja til organdonasjon deler sitt standpunkt med sine nærmeste, og hele 34 prosent av de positive har ikke gjort noen ting med sitt standpunkt. Da må de pårørende ta valget på avdødes vegne.

Å dele sitt standpunkt med sine nærmeste, er det aller viktigste, men kanskje også det vanskeligste. Mange kvier seg for denne samtalen, og ønsker heller å tilkjenne sitt standpunkt via Donorkort™. Våre undersøkelser viser at selv om man er positiv til organdonasjon, er det for få som velger å dele dette. Derfor har begrepet «Si det for å bli det» et viktig begrep i vår kommunikasjon.

Mange ekskluderer seg selv

Flere ekskluderer seg selv på grunn av alder og sykdom, og i senere år viser det seg at stadig flere er usikre på døden og det som skjer under en donasjon. De er usikre på om de skal registrere seg noe sted, og om de selv må vurdere sin egen helse før de tilkjenner sitt ja. Derfor er det viktig å si at alle kan si ja til organdonasjon.

*) Gjennomført av Norstat på oppdrag av Stiftelsen Organdonasjon i perioden 25.10.22-31.10.22, web-omnibus, representativt utvalg av befolkningen, n=1059

Donorkort™ – bekreftelsen på samtalen

Donorkort™ blir den fysiske bekreftelsen på at dine nærmeste kjenner ditt standpunkt. Der skriver du under på at du har informert de rundt deg. Det er også et synlig bevis på at du «er organdonor». Donorkort™ finner man på helsenorge.no, som app til telefonen eller som et fysisk kort man kan oppbevare i sin lommebok.

Donorkort™ på helsenorge.no

Donorkort™ på helsenorge.no ble lansert i 2018. Der kan man også legge til en eller to personer som kjenner ditt standpunkt til organdonasjon. Slik kan helsepersonell enkelt se om pasienten er positiv til organdonasjon, og om de pårørende er informert.

Donorkort™ på helsenorge.no er nå blitt den mest populære måten å fylle ut sitt Donorkort™ på. Totalt fylte 64 288 nordmenn (unike personer) ut kortet på helsenorge.no i 2022.

I løpet av 2022 valgte 1906 å slette kortet på helsenorge.no. I 2021 var det 5139. Vi snakker altså om en reduksjon i antall slettinger på rundt 60 prosent. Dette skyldes nok primært mindre (negativt) mediefokus på donasjonsmetoden cDCD i året som gikk.

Ved utgangen av 2022 hadde tilsammen 570 773 nordmenn fylt ut Donorkort™ på helsenorge.no. Dette siden lanseringen i 2018.

Nina Roland
styreleder

Virksomheten må profesjonaliseres!

Vi har kommet langt i Norge når det gjelder organdonasjon, siden de første nyrene ble transplantert her på slutten av 60-tallet. For 20 år siden var Norge et foregangsland på organdonasjon, men så begynte vi å sakke akterut. Flere land har nå gått forbi oss. Ventelistene er mer enn doblet på ti år. Samtidig ser vi at kapasiteten står på stedet hvil, og mye av virksomheten er preget av dugnadsarbeid, og et sterkt engasjement fra enkeltpersoner. Det er til dels store regionale forskjeller, og vi hører om donorphersonell med mangel på både tid og ressurser.

Det er grunn til å tro at det hvert år dør mange potensielle donorer på norske sykehus, som kunne reddet liv, men som aldri blir identifisert. Da Finland for ti år siden opprettet en nasjonal koordinatorstilling, og begynte å registrere slike avvik, økte donorratene markant. Et slikt system bør også innføres i Norge. Vi trenger en nasjonal koordinering av virksomheten, tydelige definisjoner og kvalitetsstandarder, og et godt system for å fange opp potensielle donorer. Ressursene som må til er relativt små, ikke minst med tanke på den samfunnsøkonomiske effekten dette vil ha.

En profesjonalisering av virksomheten vil bidra til å øke donorratene, og med det redde liv. Slik vil færre måtte oppleve å miste sine kjære i køen for et nytt organ.

Du kan fylle ut Donorkort™ på helsenorge.no, i Donorkort™-appen på telefonen eller ha det som fysisk kort i lommeboken.

Donorkort™ som app til mobilen

Donorkort™-appen der man sier ja til organdonasjon med sin egen telefon, ble lansert i 2011, og er blitt lastet ned over 415 000 ganger så langt. 16 508 unike brukere lastet ned og aktiverte donorkortet sitt på mobilen i 2022, hvilket er en nedgang på 36 % i forhold til 2021. Her ser vi tydelig et skifte mot helsenorge.no.

Donorkortet legges diskret på låst skjerm der også nummeret til to av dine nærmeste fremkommer. Slik får den også en nyttig funksjon hvis telefonen mistes eller utenforstående behøver rask kontakt med pårørende. I vår undersøkelse fra høsten 2022 oppgir 20 % av de spurte at de har Donorkort™ som app, hvilket er akkurat likt som andelen som oppgir at de har fylt ut kortet på helsenorge.no. (20 %) Samtidig utgjør over halvparten av

nye Donorkort™ nå versjonen på helsenorge.no. Resten er fordelt på app-versjon, fysisk kort og print-selv-versjonen.

Donorkort™ som fysisk kort

Donorkort™ finnes i brosjyren «Organdonasjon redder liv» og distribueres til legekontor, apotek, skoler, frivillige og andre som ønsker å spre budskapet om å si ja til organdonasjon. Brosjyren med det fysiske kortet er et viktig «stoppelement» for de frivillige som står på stand, men stadig oftere opplever man å få høre at «jeg har det allerede». Stadig flere velger også nå de digitale alternativene. Det er blitt sendt ut færre Donorkort™ enn tidligere år. Totalt for 2022 ble det sendt ut ca. 12 000 Donorkort™ mot ca. 65 000 i 2021. Vi forventer imidlertid fremover en stadig nedadgående etterspørsel etter det fysiske kortet.

Media – viktig formidler av budskapet

Totalt ble det i 2022 publisert ca. 4100 saker i redaksjonelle medier med temaet organdonasjon, transplantasjon eller Stiftelsen Organdonasjon. Dette er tilfredsstillende, men lavere tall enn vi så før pandemien. Men sammenlignet med 2021 er det likevel en god økning. I begynnelsen av året gikk vi ut med nyheten om laveste antall organdonasjoner på ti år i Norge. Det avstedkom mye presse, i tillegg til radio og tv.

Mye medieoppmerksomhet kom også i juli, i forbindelse med den veldedige golfturneringen *Wright Invitational*. Her stilte en lang rekke norske kjendiser og golfstjernen Viktor Hovland opp for saken. I forbindelse med turneringen

registrerte vi årsrekorden i antall nyhetssaker om organdonasjon på én enkelt dag: 110 saker den 6. juli.

I forbindelse med vårt samarbeid med Reistadløpet genererte vi en del lokalpresse i Nord-Norge. Det ble nesten 20 saker totalt. Stina Nordine, som tidligere har syklet Norge på langs, gikk den 34 km lange løypa over fjellet.

En annen periode som ga mye synlighet i media var Donasjonsuka. Da lanserte vi fire nye filmer med historier om å få og gi organer. Personene i filmene ble også en del av reklamekampanjen som omfattet årets Donasjonsuke.

Faksimile: Informasjonssjef
Aleksander Sekowski gjestet
NRK Nyhetsmorgen 16. januar 2022.

Våre nettsider

Våre nettsider skal gi befolkningen god kunnskap om organdonasjon og gjøre dem trygge på temaet så de velger et ja til organdonasjon. Historiene er viktige formidlere av temaet, og er derfor viet stor plass. Vi ønsker å fremstå med autoritet og integritet ovenfor både myndigheter, helsepersonell og befolkningen forøvrig. Samtidig er det viktig å fokusere på at vår primærmålgruppe er hele Norges befolkning.

Nettrafikk

Totalt hadde vi 221 811 sidevisninger (196 866 unike) på organdonasjon.no i 2022, hvilket er en liten nedgang fra 2021.

Animasjoner fra animasjonsfilmen *Alle kan si ja til organondonasjon* laget av Fluks animasjonsbyrå.

Sosiale medier og annonsekanaler

Sosiale medier er en viktig kanal for å nå ut til befolkningen. For å nå bredt nok ut, må vi stadig oftere benytte oss av betalt annonsering. Budskapet tilpasses de målgruppene vi skal nå og den kanalen vi når dem gjennom. Facebook og Instagram er våre viktigste kanaler. I tillegg er vi tilstede på Twitter, LinkedIn og YouTube.

Vår Facebookside

På vår Facebookside har vi en trofast gruppe følgere som har ligget stabilt på rundt 280 000 de senere år. Enkelte av disse blir viktige ambassadører som aktivt kommenterer og deler. Vi arbeider mye med godt og relevant innhold som skaper engasjement. Vi overvåker, kommenterer og besvarer innlegg, noe som krever god tilstedeværelse. Vi er også tilstede på andre kanaler enn våre egne som omtaler temaet. Antall mennesker som har sett innhold fra oss på Facebook i en eller annen form har økt med 21 %. En meget god dekning, tatt i betraktning at vi snakker om rundt en femtedel av Norges befolkning, og rundt en tredjedel av alle nordmenn på Facebook! Den postingen som fikk størst organisk rekkevidde i 2022 var «Livsannonsen».

Faksimile: *Livsannonser* ble publisert på våre FB-sider.

Instagram

Instagram er en viktig plattform for å holde kontakt med følgerne våre, og ikke minst skape nye relasjoner med støttespillere og samarbeidspartnere. Ved utgangen av 2022 hadde vi nærmere 12 150 følgere, og antall følgere har økt gradvis de siste årene.

Youtube

På YouTube deler vi fortløpende alt vårt filmmateriell.

Annonsering

Digital annonsering

For å nå ut til befolkningen, benytter vi oss av annonsering i digitale kanaler. Gjennom Googles annonseringsprogram «Google Grant» kjører vi året rundt gratis søkeannonsering. Det er annonser som kommer opp over de organiske når man søker noe på Google. Vi annonserer også i sosiale medier primært på Facebook og Instagram.

Print-annonsering

Magasiner, nisje- og fagblader og ikke minst ukepressen har fokus på det visuelle, og egner seg godt for å fortelle historier. I tillegg gir dette god eksponering mot høyere aldersgrupper. I 2022 benyttet vi oss av printannonsering i forbindelse med Valentinsdagen, golfturneringen Wright Invitational og Donasjonsuka. Vi får som regel disse annonsene til sterkt rabattert pris.

Radio og TV

Radiospots «På den andre siden»

Vi fortsetter å bruke radioreklame, og da primært serien med radiospotserien «Den andre siden». Med radioreklamen når også en større andel menn, noe som er et prioritert område. Vi har i år brukt radioannonsering i forbindelse med reklamefrie dager, en sommerkampanje på P4 (se eget avsnitt), og Donasjonsuka, samt en runde på senhøsten. Under sistnevnte fikk vi produsert en egen kampanje-spot med tematikken venteliste («Kjedelig å vente»).

Sommerkampanje på P4

Radiospottene er blitt kjørt i P4-gruppen (P4 Radio Hele Norge, P5 Hits, P6 Rock, P7 Klem, P8 Pop, P9 Retro, P10 Country, NRJ Norge, samt nettkanalen P11 Bandit) og Bauer media (Radio Norge, Radio 1, P24-7 mix, Radio topp 40, Kiss, Norsk Pop, Radio Rock og Radio Vinyl).

Reklamefrie dager og annen gratis annonsering

Reklamefrie dager er Langfredag, 1. påskedag, 1. pinsedag og 1. juledag. I 2022 ble radiospottene «På den andre siden» sendt av P4-gruppen, Radio Metro, Radio 1, Radio Norge, The Voice og Radio Rock 1. juledag. I tillegg ble Animasjonsfilmen «Alle kan si ja» avspilt på Discovery og TV2.

I løpet av året er det flere medier som gir oss gratis annonsering, det være seg trykte og digitale medier, radiokanaler og TV. Verdien av all denne gratisannonseringen er stor.

Annonse brukt i sosiale medier i forbindelse med Wright Invitational 2022.

I YOU

Camilla Balstad (29) er lungetransplantert og var en av de fire som bidro med sin historie i Valentinskampanjen.

Valentinsdagen – «I (heart) You»

2022, Frivillighetens år, fikk Stiftelsen Organdonasjon tildelt Valentinsdagen til å fremme vår sak. Budskapet i årets Valentinskampanje er som i fjor at organdonasjon er et fantastisk uttrykk for (neste-) kjærlighet. Og selv om det tradisjonelt sett er hjertet som har vært kjærlighetens symbol, er det også mye kjærlighet i de andre organene.

I kampanjen, som spiller på det kjente «I (HEART) YOU!», står fire organtransplanterte frem og takker alle de som sier ja til organdonasjon. Kampanjen ble lansert fredag 12. februar og strakk seg til dagen etter Valentinsdagen, den 15. februar. Dette er 7. år på rad at vi ved organdonasjon fokuserer på et «annerledes» kjærlighetsbudskap.

Kampanjen

Kampanjen er sentrert rundt en landingsside, love.organdonasjon.no. Her får vi historien til de fire transplanterte,

samt en introduksjon til kampanjen. Herfra kan man også klikke seg videre til tall og statistikk, hvordan bli organdonor, samt laste ned kampanjemateriell. Vi har også annonserte i sosiale medier, primært Facebook og Instagram som ga god respons og engasjement. I tillegg kjøpte vi også helsides annonser i Dagsavisen, Dagbladet, A-magasinet og Storbypakken (Aftenposten, Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad). En rekke nyhetshus og medier har også gitt oss gratis annonseplass, både digitalt og print, etter at vi sendte ut en mail med oppfordring om dette.

På grunn av smittevern, var det ingen fysisk markering av dagen. Mail med oppfordring om å dele kampanjemateriell ble sendt ut til pasient organisasjonene, samarbeidspartnere og annonseansvarlige. Materiellet har blitt mye delt, og dette har gitt oss stor rekkevidde utenfor våre egne kanaler.

Reistadløpet 2022

Reistadløpet ble arrangert for første gang i 1958, og er et fellesarrangement der idrettslagene Bardu IL, Bardufoss og Omegn Idrettsforening, IL Kampen og Forsvaret samarbeider. Reistadløpet går på 69° nord og er det nordligste rennet i Visma Ski Classics. I 2022 ble det 60. Reistadløpet gjennomført. Stiftelsen Organdonasjon var valgt ut som samfunnspartner til Norges mest tradisjonsrike turrenn.

Stiftelsen Organdonasjon var tilstede på Ski Village fredag 1. april og på Storlømyra lørdag 2. april. Her bød vi på en konkurranse, hvor man kunne vinne en flott skalljakke og bukse fra Stormberg. I tillegg delte vi ut metallkrus til de første 50 besøkende på standen. Gjennom samarbeidet med Reistadløpet ønsket vi å nå ut til et bredere publikum med mål om å øke kjennskap og kunnskap om organdonasjon, og få flere til å si ja.

Gjennom TV overføring, program, annonser og tilstedeværelse på arenaene med markedsføring og stand, traff vi en ny gruppe mennesker. Kk budskapet om organdonasjon med seg i disse dagene.

Nyresyke Stina Nordine, som tidligere har skapt oppmerksomhet ved å sykle Norge på langs for organdonasjon,

var også med å gikk rennet. Dette medførte stor pressedekning av organdonasjon, og ikke minst, Reistadløpet i norske medier.

Daglig leder Hege Lundin Kuhle, prosjektleder Anniken B. Lundgaard og frivillig Ida Goksøyr i Stiftelsen Organdonasjon. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Thomas Louis Aasen, Aleksander Sekowski, Stina Nordine, Hege Lundin Kuhle og Anniken B. Lundgaard på arenaen i Bardufoss. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Birte Magnussen er fotografen bak utstillingen. Foto Stiftelsen Organdonasjon.

«Liv/endret» – en fotoutstilling om organdonasjon

Fotograf Birte Magnussen stilte ut fotoserien «Liv/endret» i samarbeid med Stiftelsen Organdonasjon på Rådhusplassen i Oslo 23. mai til 6. juni. «Liv/endret» er et analogt fotoprojekt som portretterer mennesker som har fått livet endret på grunn av organdonasjon og transplantasjon.

I billedserien portretteres en familie som mistet sin 13 år gamle datter som ble organdonor og reddet seks liv, en kvinne med alvorlig lungesykdom som fikk hjelp i siste liten, og en ung kvinne som ble reddet av et nytt hjerte. Det er også bilder av helsepersonell som gjør denne livreddende virksomheten mulig.

Fotografen, Birte Magnussen (37), har bakgrunn fra kunsthøgskolen, og jobber analogt med dokumentar og kunstfotografi. Hun har jobbet lenge med prosjektet, og opplevde det som svært meningsfylt.

– Det finnes knapt et tema med større kontrast en organdonasjon. For de fleste som venter er det alt eller ingenting. Det er livet eller døden. For meg personlig har dette vært et spesielt meningsfullt prosjekt å arbeide med, som har ført til mange nære samtaler og refleksjoner underveis.

Organdonasjon endrer – og redder liv, sier Magnussen. Utstillingen ble åpnet 23. mai av ordfører Marianne Borgen, og varte til 6. juni. Under åpningen var det også musikkinnslag ved Jim Gordon.

Hjertetransplanterte Emilie Mikalsen (28) er en av dem som medvirket i fotoprojektet.

For meg var det viktig at Adam skulle våkne, at han skulle leve videre.

Organdonasjon redder liv
– Fortell dine nærmeste at du sier ja

SE TEHMINAS HISTORIE HER

Eg har fått ein ny start. Ein ny sjanse.

Organdonasjon redder liv
– Fortell dine nærmeste at du sier ja

SE HARALDS HISTORIE HER

Mamma fikk beskjed om at jeg ikke kom til å bli tenåring.

Organdonasjon redder liv
– Fortell dine nærmeste at du sier ja

SE JOACHIMS HISTORIE HER

Kampanjemateriell fra Donasjonsuka. Plakater ble sendt ut til frivillige. Fotografene er tatt av fotograf Knut Bry.

«Menneskene bak tallene» – Donasjonsuka 2022

Donasjonsuka 2022 ble gjennomført 17.–25. september. Fokuset var på menneskene bak tallene. De som gir, de som får, og de som venter på et nytt liv. Dette som en reaksjon mot mye fokus på systemer, samtykke, medisin og metoder i det siste. Gjennom kampanjen har man ønsket å få frem at organdonasjon dreier seg om mennesker når det kommer til stykket.

Kampanjen

Kampanjen bestod av sterke og direkte sort/hvitt-portretter tatt av fotografen Knut Bry, med lite tekst-innhold. Kun et sitat, et enkelt budskap om at organdonasjon redder liv, samt en oppfordring om å gå inn på landingssiden (med filmer) for å lære mer om den enkelte. De tre som var med, var Harald Thingnes, NRK-profil og levertransplantert, Tehmina Dar, norsk-pakistansk kvinne som har donert en del av leveren, samt Joachim Valentin, en ung mann som ventet på hjerte. Digitalt kom portrettene i både statisk og bevegelig utgave. Det ble også laget filmer til hver av de medvirkende, hvor de fortalte sin historie.

Presse og markedsføring

Vi kjørte printannonser i utvalgte medier, og digital bannerannonsering ble kjørt hos Aller og

Schibsted-gruppen. I samarbeid med JCDecaux kjørte vi utendørsskjermer på sentrale steder i Oslo, samt på en rekke pendlerpunkter i Oslo, Trondheim, Stavanger og Bergen, primært togstasjoner. Gjennom Ocean Outdoor, bestilte vi «Hvilepuls», som gikk på skjermene på venterommene til ca. 500 legekontorer. Radiospottene «Den andre siden» ble sendt hele Donasjonsuka i samtlige kanaler i P4-gruppen samt utvalgte kanaler i Bauer Media. Digitalt materiell ble også sendt ut til en rekke annonseavdelinger, frivillige og ulike samarbeidspartnere.

Frivillige

186 frivillige meldte seg på Donasjonsuka. Noen mottok flere pakker, og tallet på antall materiellpakker vil derfor ikke stemme overens med antall frivillige. Det ble sendt ut over 200 materiellpakker til frivillige inkl. 20 stk. sendt til Dialyseseksjonen ved Kristiansund Sykehus.

Kampanjen ga også god redaksjonell omtale, med saker i blant annet i TV2 God Morgen Norge, Dagbladet, NRK, KK, Norsk Ukeblad, Romerikes Blad, VG, Sunnhordaland, Lofotposten, samt en lang rekke lokale medier. I tillegg fikk vi meget god synlighet i sosiale medier. Alle de tre casene fra kampanjen har store nettverk, som de aktivt brukte til å promotere saken – og kampanjen.

Heiagjengen fra Stiftelsen Organdonasjon langs Frognerstranda under Oslo Maraton. Thea Engvik stilte opp som frivillig og heiet på alle som løp. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Oslo Maraton 17. september

Det er nå blitt en tradisjon at vårt samarbeid med Oslo Maraton er blitt en del av Donasjonsuka. Dagen samler en rekke folk og skaper god oppmerksomhet rundt temaet organdonasjon. Flere løp med de grønne t-skjortene, og vi laget «Liv i løypa» med en egen heiagjeng til glede for løpere og forbipasserende.

På lørdag 17. september var vi på plass på Rådhusplassen med Donorsykkelen, og filmer fra årets donasjonskampanje ble vist på storskjermen. Langs løypa hadde vi 100 meter med bannerreklame. Mange av løperne viste at de satte pris på at vi var til stede og heiet dem frem. Saken om hjertetransplanterte Tonje Rolland som er løp *10 for Grete* under Oslo Maraton, avstedkom god redaksjonell omtale i forkant av løpet.

I år deltok vi også på «3 for alle», et løp som foregår kvelden før hovedarrangementet, 16. september. I forkant hadde vi sendt ut e-post til våre pasientorganisasjoner for å rekruttere medlemmer der til å løpe for oss. Flere stilte opp og gikk eller løp for organdonasjon denne dagen.

Flere løp *3 for alle* 16. september. Løpet er organisert i regi av Oslo Maraton. F.v. Tehmina Dar, Marit Haugdahl, Kari Anne Pedersen, David Toms og Ann-Karin Gjertsen. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Trondheim Maraton 3. september

Lørdag 3. september gikk Trondheim Maraton av stabelen, og som ideell partner var vi tilstede og synlige med stand i Expo-teltet på Trondheim Torg. Her delte vi ut Donorkort™, strøartikler og pratet med mange som var innom, hvilket ga oss god eksponering. Ved startområdet hadde vi også løypebannere som var synlig for alle som løp.

Golfproff Viktor Hovland, Daglig leder Hege Lundin Kuhle og initiativtager og golfproff Kevin Wright. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Golfen slår et slag for organdonasjon

Wright Invitational

Den kjendistunge veldedige golfturneringen *Wright Invitational 2022* gikk av stabelen fredag 1. juli, og samlet inn over 1,5 millioner kroner. Aldri før har det blitt innsamlet liknende summer til Stiftelsen Organdonasjon under ett arrangement.

Det er Kevin Wright, profesjonell golfspiller og tidligere norgesmester, som står bak golfturneringen som ble avholdt på Vestfold Golfklubb i Tønsberg. Wright er født med en alvorlig hjertefeil og vil en dag trenge et nytt hjerte. Han ønsker å skape oppmerksomhet om organdonasjon og inspirere flere til å si ja. Etter ett års planlegging takker han alle som har bidratt til gjennomføringen av arrangementet.

– Jeg må bare si tusen takk til alle tilskuere, frivillige, sponsorer, Vestfold Golfklubb, min mor og ikke minst kjendisene som ville stille opp på denne dagen. Uten dere ville ikke denne turneringen blitt gjennomført. Et stort arbeid for en viktig sak. Personlig kunne jeg ikke vært mer fornøyd, sier Wright.

Nærmere 3000 publikummere var vitne til at Kevin Wright, Viktor Hovland, Jon Almaas, Kurt Nilsen, John Arne Riise, Lasse Kjus, Ole Rolfsrud, Tom Stiansen, John Carew og en lang rekke andre kjente, norske navn deltok i turneringen der overskuddet gikk uavkortet til Stiftelsen Organdonasjon sitt arbeid.

I følge Vestfold Golfklubb har det aldri vært like mange tilskuere på en norsk golfturnering noensinne.

Sjekken ble overrakt av styreleder i Losby Golf Bjørn Torp. Anniken B. Lundgaard og Ida Goksøyr mottok sjekken. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Jarle 1212 – golfturnering på Losby Golfklubb

Lørdag 11. juni ble Losby Golfklubb sin veldedighets-turnering «Jarle 1212» avholdt for fjerde gang. Hele 180 deltagere fant veien til golfanlegget, som ligger vakkert til ved ærverdige Losby Gods i Lørenskog kommune.

Det var deltagerrekord! Innsamlet beløp ble også rekordhøyt. 121 212 kroner ble samlet inn til Stiftelsen Organdonasjon sitt arbeid for alle som venter på et nytt organ. Ildsjelen bak turneringen er Henrik Nikolai Ovenberg sr. Han ønsker å sette fokus på organdonasjon gjennom historien til sin nyretransplanterte venn Jarle Kristiansen. Jarle ventet 1212 dager på en ny nyre, og i ventetiden ble golfbanen hans fristed.

To ansatte og én frivillig fra Stiftelsen Organdonasjon stod på stand på golfbanen sammen med Jarle. Det ga en fin anledning til å informere om organdonasjon, ettersom alle måtte innom standen for å komme videre på golfbanen.

Donorsykkelen på Losby golfbane. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Tehmina Dar, Joachim Wallentin og Harald Thingnes har alle en historie knyttet til organdonasjon og transplantasjon, og frontet kampanjen for Donasjonsuka 2023. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Stiftelsen Organdonasjon – 25 år

Det er 25 år siden Stiftelsen Organdonasjon så dagens lys – i mars 1997. Stiftelsen, som ble opprettet av en rekke pasientorganisasjoner, ble til som et svar på økende behov for organer i Norge.

I Stiftelsen Organdonasjon har vi i alle disse årene arbeidet for å opplyse befolkningen om betydningen av organdonasjon, og at vi alle sier ja som vi deler med våre nærmeste. Vi er heldige i Norge, både ventelister og ventetider er kortere enn i de fleste andre land. Men likevel er vi langt fra å juble. Ventelistene øker raskt; stadig flere får behov for nye organer og stadig flere får tilbud om nye organer, men antallet som donerer følger ikke den utviklingen.

Postinger og jubileumslogo

Vi valgte å markere jubileet vårt gjennom året ved å dele tidligere kampanjer og aktiviteter. Det ble til en egen serie med postinger vi kalte «Throwback Tuesday». Mange satte pris på dette gjensynet med mange gode kampanjer som et like viktig budskap da som nå. I tillegg utviklet vi en egen jubileumslogo og bilde.

Jubileumsfest og premierevisning

Tirsdag 20. september, som en del av Donasjonsuka, hadde vi 25-års jubileum og premierevisning på SALT, kulturarena på kaia i Oslo vis a vis operaen. Vi inviterte flere relevante grupper innenfor vårt virke: helsepersonell, pasientorganisasjoner, samarbeidspartnere, undervisningskonsulenter, ambassadører, og de som deltok i kampanjefilmene og deres familier.

Det kom rundt 90 personer, som ble servert fingermat og drikke. Hovedfokus for kvelden var premierevisning av filmene laget til Donasjonsuka. Fokuset i årets kampanje til Donasjonsuka var «menneskene bak tallene». De tre som var med i filmene, Harald Thingnes, NRK-profil og levertransplantert, Tehmina Dar, norsk-pakistansk kvinne som har donert en del av leveren, samt Joachim Valentin, en ung mann som venter på hjerte, var alle tilstede på SALT, sammen med familie og venner. Etter visningen av filmene hadde vi en sofasamtale med de tre samlet. Her fikk de ta imot spørsmål fra salen og snakke om hva de syntes er viktig med organdonasjon. Kvelden endte med kake og bursdagssang for å feire 25 år som organisasjon.

Styremedlem Lise Toubro Bratberg og daglig leder Hege Lundin Kuhle. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Flerkulturelt arbeid – «Inni er vi like»

«Inni er vi like» er et løpende prosjekt rettet mot folk med minoritetsbakgrunn. Det er behov for mer informasjon om organdonasjon til denne gruppen. Vi ønsker å øke bevisstheten om temaet slik at flere sier ja til organdonasjon.

Samarbeid med ICC og andre

Vi har de senere år hatt et godt samarbeid med ICC. Vi søker også samarbeid med andre moskeer og samfunn. I arbeidet rettet mot denne gruppen har vi god nytte av en arbeidsgruppe med flere representanter fra miljøet. Videre samarbeider vi med ambassadører, diverse miljøer og foreninger som har samme mål som oss, jobbe med informasjonsarbeid rettet mot folk med minoritetsbakgrunn

Dokumentarfilm

I 2019 inngikk vi et samarbeid med venneparet Miriam og Abdi der den ene har gitt nyre til den andre. Tidligere har deres historie vært delt i magasinet Utrop. I forbindelse med Miriams donasjon til Abdi, lages det nå en dokumentarfilm i samarbeid med Needtoknow.tv. Prosjektet er støttet av Stiftelsen Dam. Dokumentaren vil omhandle det å være levende giver, utfordringer og holdninger de har møtt på sin vei, og ikke minst, viktigheten av å ta et standpunkt til organdonasjon generelt, men også blant folk med minoritetsbakgrunn.

Informasjonsfilmer om organdonasjon

Videre har vi laget to andre filmer om organdonasjon rettet mot folk med minoritetsbakgrunn.

Den ene filmen lagde vi i 2020 og tar for seg genetikk ved organdonasjon blant folk med minoritetsbakgrunn. Det er nemlig slik at jo likere en donor og mottaker er genetisk, jo større er sjansen for at transplantasjonen blir vellykket. Her fikk vi med oss lege, Afzal Aslamsen som informerte fint om dette.

Filmen har blitt brukt i målrettede Facebook og Instagram-innlegg med hovedvekt på folk med minoritetsbakgrunn. Vi annonserte filmen for 10 000 kroner i 2022 som gav 35 000 avspillinger. I tillegg har filmen tilsammen 21 000 organiske visninger på Instagram, Facebook og YouTube, så langt.

Se filmen med Afzal Aslamsen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=8N8Ib4HexAM>

Den andre filmen er en sterk historie om Tehmina Dar, som donerte 20 prosent av sin lever til sin da fem år gamle nevø, Adam. Han fikk akutt leversvikt, og uten en leverdonor, kunne hans liv gått tapt. Tehmina og Adams historie var også en del av utstillingen «Liv/endret», og med i kampanjen «Menneskene bak tallene» som ble laget til Donasjonsuka 2022.

Filmen om Tehmina har blitt avspilt 1615 ganger på YouTube. I tillegg har vi gjennom Facebook-postinger nådd ca. 90 000 mennesker med hennes historie, både betalt og organisk.

Se filmen om Tehmina og Adam her:

<https://www.youtube.com/watch?v=SOiw-ib2irc>

Skjerm bilde fra filmen om Tehmina Dar og hennes nevø Adam.

Undervisning om organdonasjon

Å være ute å fortelle unge om organdonasjon er en viktig del av vårt informasjonsarbeid. De unge tar gjerne med seg temaet hjem til sine familier, og det blir en samtale i hjemmet. Vi har et godt undervisningsopplegg som fungerer bra i skolene. I løpet av 2022 har konsulentene så smått begynt å ta opp undervisningsvirksomheten igjen, etter lang tid med pandemi og lukkede skoler.

Frivillige undervisningskonsulenter

Våre frivillige undervisningskonsulenter er viktige i vårt arbeid med å nå ut til skoler over hele landet. Vi har nå en fin gruppe frivillige med forskjellig tilknytning til temaet. Noen er selv transplanterte, pårørende, helseutdannet eller bare brenner for temaet. Etter lang tid med pandemi, er målet nå å komme tilbake til normalen og bygge opp kompetanse og engasjement hos nye og gamle konsulenter.

I løpet av 2022 har det blitt gjennomført 5 oppdrag for skoler og foreninger, der vi totalt har undervist for omlag 125 elever. Dette er omtrent på samme nivå som året før da vi underviste for omlag 130 elever. Sett opp i mot årene før pandemien derimot, er dette små tall. Vi er nå i gang med arbeidet for å nå besøkstallene vi hadde før pandemien ved å få i gang aktiviteten hos eksisterende og rekruttere nye undervisningskonsulenter.

Høstseminar

I november gjennomførte vi vårt første høstseminar for frivillige undervisningskonsulenter siden 2019. Vi samlet 11 engasjerte frivillige, både nye og eksisterende, til seminar på Voksenåsen hotell for en helg med opplæring, erfaringsutveksling og teambuilding.

De uteksaminerte frivillige undervisningskonsulentene avbildet etter seminaret. Foto: Stiftelsen Organdonasjon.

Bildet viser et skjermbilde fra det digitale klasserommet om organonasjon. Kollage: Stiftelsen Organonasjon.

Det digitale klasserom om organonasjon

I mars 2021 lanserte vi «Det digitale klasserom om organonasjon» (<https://klasserom.organdonasjon.no/>). Her kan man lære om organonasjon og transplantasjon gjennom filmer, animasjoner og bildehistorier. Klasserommet fungerer som et spill, hvor man samler poeng ved å svare på spørsmål og påstander.

12 lærere har i løpet av året opprettet et digitalt klasserom for sine elever, og blant disse har 106 elever fra seks klasser gjennomført det digitale klasserommet i sin helhet. Dette er en dobling av antall elever som har gjennomført fra året før. Vi ser derfor at denne digitale formen for undervisning om organonasjon også i år har vært et godt supplement for å nå skoleklasser ved siden av fysisk oppmøte, da det gjør det mulig for oss å nå enda bredere ut til flere skoler rundt om i landet.

Barneboka «Pappa må ha nytt hjerte»

Boken er utgitt med støtte fra Stiftelsen Dam og Barns Beste, og informerer om organonasjon til barn. Boken forteller parallelle historier, en om organonasjon og en om transplantasjon. Boken er beregnet på barn i skolealder, og som hjelp og støtte for både helsepersonell og foresatte i samtalen om temaet. Boken gis ut gratis til sykehuspersonell som kan dele den ut til pårørende. Andre som er interessert i boken kan kjøpe den for 199 kroner ved henvendelse til oss.

Boken er også tilgjengelig som en digital utgave på pappashjerte.no. Her kan man lytte til historiene, samt gjøre oppgaver og fargelegge. Når noen har opplevd organonasjon eller transplantasjon er dette et godt formidlingsverktøy for familier og skoler.

Pappa må ha nytt hjerte ble skrevet og illustrert i 2011.

Fond til fagutvikling

«Fond til fagutvikling» er et fond hvor man kan søke midler til prosjekter/studier i alle størrelser som bidrar til økt innsikt og kunnskap om organdonasjon. Fondets formål er å inspirere til nye studier og fremme faglig utvikling innen tema organdonasjon. Med fondet vil vi stimulere til prosjekter som kan bidra til å oppfylle vår visjon om at alle som trenger det skal få et organ.

Prosjektets tema eller problemstilling må være innenfor Stiftelsen Organdonasjons formål og virksomhetsområde. Fondet er oppført i Legathåndboken og Forskningshåndboken til OUS. I 2021 mottok vi tre søknader. To av søknadene ble godkjent i 2021, mens den siste ble

godkjent i 2022. I fagrådet sitter Dag W. Sørensen, og Kätthe Meyer (begge fra Oslo Universitetssykehus), og Nina Roland og Hege Lundin Kuhle, henholdsvis styreleder og daglig leder i Stiftelsen Organdonasjon. Andre ressurspersoner kalles inn ved behov. Midlene til fondet kommer fra gaveinntekter til Stiftelsen Organdonasjon.

Samarbeid med NSFLIS

Stiftelsen Organdonasjon har en samarbeidsavtale med Norsk Sykepleierforbunds Landsgruppe av Intensivsykepleiere (NSFLIS). Dette er en viktig gruppe som både bør kjenne godt til Stiftelsen Organdonasjons arbeid, og som også er potensielle søkere til fondet.

Følgende prosjekter mottok støtte i 2022

Anna Birgitta Haustreis, spesialisering innen intensivsykepleie, FSH Nord Universitet

Prosjektet beskriver intensivsykepleierens perspektiver, nyanser og opplevelse av organdonasjonsprosessen på ikke-donorsykehus. Mottatt 10 000 kroner i støtte.

Beate S. Eltervåg og Lisa Marie Olufsen, spesialisering innen intensivsykepleie, Universitetet i Stavanger

Formålet med prosjektet er å utforske hvilken rolle intensivsykepleier har som teammedlem ved organdonasjon. Målet er å kartlegge hva som er utfordrende og meningsfylt i organdonasjonsprosessen. Mottatt 9500 kroner i støtte.

Gro Frivold, intensivsykepleier/førstemanuensis, Universitetet i Agder

Prosjektet skal undersøke pårørendes erfaringer og tilfredshet med ivaretagelse, informasjon og støtte ved organdonasjon i Skandinaviske intensivavdelinger. Prosjektet skal utvikles som et Phd.-prosjekt ved Universitetet i Agder. Mottatt 175 000 kroner i 2022, som går til forprosjektet til Phd-prosjektet.

Birgitte Fosser Johansen og Kristina Fischer Glent, Fagutviklingssykepleie – intensivavdelingen Drammen sykehus

Drammen sykehus er donorsykehus, og er avhengig av et tett samarbeid med intensivavdelingene på både Kongsberg Sykehus og Ringerike Sykehus for å oppdage og realisere eventuelle donorer. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt i Vestre Viken for å skal bidra til at aktuelle avdelinger i VVHF får økt innsikt og kunnskap om organdonasjon. Mottatt 20 000 kroner i støtte.

Gaver og inntektsbringende arbeid

Gaver og inntektsbringende arbeid har det siste året blitt et større fokusområde for oss. Gaveinntekter gir oss en god inntektskilde som igjen skaper flere muligheter til å spre kunnskap og enda mer synlighet om organdonasjon. Midlene vi får fra dette arbeidet har som mål å utgjøre en enda større andel av det vi har til disposisjon for å kunne iverksette kampanjer og aktiviteter.

Faste givere er en av våre viktigste kilder til innsamling og den mest forutsigbare månedlige inntekten vi får innen fundraising. I tillegg er oppretting av bursdagsinnsamling er fortsatt populært på Facebook og vi får mottar flere slike gaver. Julekampanjen ble kalt «Gi håp til dem som venter», og delt på sosiale medier, og sendt ut som SMS

og nyhetsbrev. Man kunne gi gjennom vipps, Facebook eller velge å trykke på «les mer». I tillegg til julekampanjen solgte vi også gavelapper. Dette var de samme som ble produsert for første gang i 2019. Vi la ut et innlegg om kjøp av gavelapper på Facebook og Instagram i tillegg til at vi sendte ut et nyhetsbrev.

«Det gode testament» – felleskampanje

I 2022 deltok vi på felleskampanjen «Det gode testament» for femte året på rad der det informeres om muligheten for å tilgodese veldedige organisasjoner i sitt testament. Kampanjen er et felles initiativ for økt bevisstgjøring om arv og testamentariske gaver og 40 medlemmer av Fundraising Norge er med.

Gaver fra bedrifter og enkeltpersoner

Gjennom hele året, og spesielt rundt juletider, mottar vi gaver fra både bedrifter og enkeltpersoner. Gaveinntektene er jevnt økende, og betyr mye for virksomheten, og muliggjør stadig flere prosjekter.

A circular portrait of a smiling woman with blonde hair, identified as Silje. The background is dark green with white snowflake patterns. Below the portrait is a white text box with the message: "Silje venter ikke bare på julaften, men også på en ny lever, så hun kan leve videre." At the bottom, there is a white button with the text "Gi håp til en som venter!" and the text "Vipps til 636842" below it.

A circular portrait of a smiling woman wearing a white hat, identified as Mimi. The background is dark green with white snowflake patterns. Below the portrait is a white text box with the message: "Mimi venter ikke på pakker under treet, men på en ny nyre så livet hennes kan fortsette." At the bottom, there is a white button with the text "Gi håp til en som venter!" and the text "Vipps til 636842" below it.

Silje og Mimi stod begge på ventelisten i det advent startet og frontet julekampanjen. Kampanjen er laget av kommunikasjonsavdelingen i Stiftelsen Organdonasjon.

Stiftelsens drift og økonomi

I 2022 mottok Stiftelsen Organdonasjon totalt et driftstilskudd på 6 750 000 kroner, som er en økning på 250 000 fra foregående år. Midlene bevilges over Statsbudsjettet og fordeles av Helsedirektoratet, som vi også rapporterer til. Statstilskuddet utgjør vår basisfinansiering.

Vårt aktivitetsregnskap for 2022 viser et aktivitetsresultat på 13 216 kroner. Regnskapet viser at kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet er på 89 %. Denne viser hvor mye midler som er anvendt på formålsaktivitet i forhold til

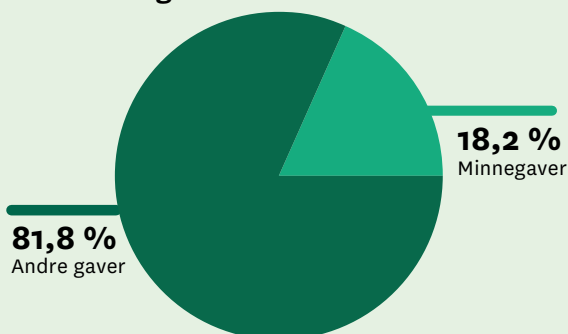
de totale kostnader. For å måle om denne bruken av midler på formålet har gitt resultater, kan vi se på effekten av informasjonsarbeidet. Effekten kan måles ved å gjennomføre undersøkelser som avdekker befolkningens kjennskap til og kunnskap om organdonasjon. Videre kan vi se på engasjement i sosiale medier, aktivitet på våre nettsider, samt pressedekning. Antall nedlastninger av Donorkort™ som app, og Donorkort™ i kjernejournal på helsenorge.no, er også en viktig måte å måle effekten på.

Kostnader til organisasjonenes formål var i 2022 på 9 145 074 kroner, mot 7 299 390 kroner året før. På grunn av stadig flere gaver, får vi mulighet til å realisere flere gode prosjekter og øke synligheten for organdonasjon i forskjellige kanaler.

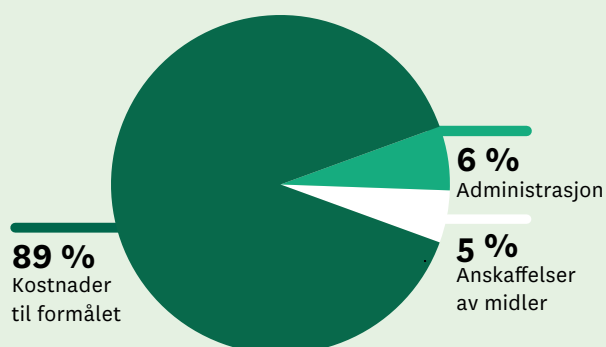
Regnskap vedlegges denne rapport.

Fordelingen av kostnader og innsamlede midler

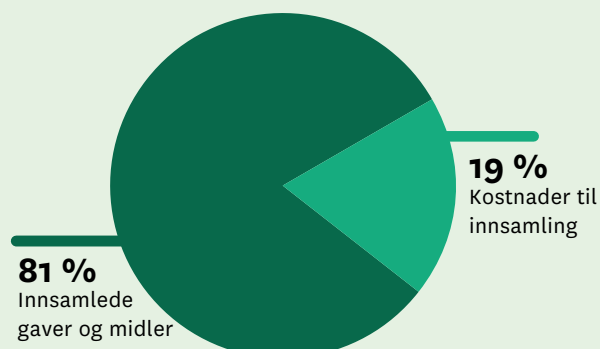
Fordeling av innsamlede midler 2022

Kostnadsfordeling 2022

Innsamlingsprosent 2022

Donasjonsraten kan økes hvis tiltak iverksettes

Det foreslås stadig tiltak for å øke donasjonsraten. De fleste er grundig utredet og evaluert. Noen tiltak utpeker seg og er vel utprøvd i stadig flere europeiske land. Nøkkelordet er god organisering. Allerede i 2008 ble det i Norge anbefalt flere tiltak for å styrke virksomheten. Enkle og opplagte tiltak som øker antall donasjon og slik vil redde flere liv.

Tiltaksrapport fra 2008 – like aktuell i dag

Antall donasjoner i Norge i 2022 var 19,91 donorer/PMI (donasjoner per million innbyggere), og langt unna målet som ble satt av regjeringen i 2007 med 30 PMI. Antall nyretransplantasjoner fra levende giver ble satt til 40 prosent. I dag er tallet 18,8 prosent, og ventelistene for nyre er doblet de siste ti årene. I 2008 utarbeidet Helse- og omsorgsdepartementet en tiltaksplan for å nå målene. Disse tiltakene er like aktuelle i dag. Dessverre kan vi i dag, 15 år etter er rapporten var klar, se at de færreste av tiltakene er innført i tilstrekkelig grad, og det er på høy tid å finne rapporten frem fra skrivebordsskuffen igjen.

Overordnet styring på nasjonalt nivå

Det må på plass en overordnet nasjonal styring med et klart og tydelig mandat. Det må innføres tilstrekkelig personell ved alle donorsykehus, leger og sykepleiere, og ledelsen må sørge for at alt donorpersonell får avsatt tid og penger til opplæring. Det må stimuleres til regionale nettverk for samarbeid og motivasjon, slik at det blir gode fagmiljøer rundt virksomheten også lokalt, støttet i nasjonale retningslinjer.

Helsetilsynets rapport

Helsetilsynet kom i 2018 med en rapport etter tilsyn med donorsykehus og transplantasjonsvirksomheten.

I rapporten «Når muligheten til å gi kan redde liv» skriver de at ledelsen ved helseforetakene i varierende grad hadde gjennomført systematisk styring av organdonasjon og/eller transplantasjon. Og at både donoransvarlige leger, donoransvarlige sykepleiere, transplantasjonskoordinatorene og ressurspersoner tok et selvstendig ansvar for sine aktuelle oppgaver. Virksomheten er altså i stor grad drevet av enkeltpersoner og idealisme, og det savnes nasjonale retningslinjer, styringsfunksjoner og en overordnet strategi.

Metoden cDCD står i stor grad for økning i donasjonsraten i de land som har innført den

Innføring av metoden cDCD (Controlled Donation after Circulatory Death) er av stor betydning, da Antallet som dør etter DBD (Donation after brain death) stadig går ned. Metoden er nå implementert ved de aller fleste donor-sykehus. I hele Europa har innføring av DCD ført til en markant økning i donasjonsraten.

En informert og trygg befolkning

Det blir ingen transplantasjon uten organdonasjon. En informert og trygg befolkning som velger å dele sitt standpunkt med sine nærmeste er avgjørende for et ja til organ-donasjon. På sykehuset blir pårørende alltid spurt om avdødes holdning til donasjon, og er denne kjent, er dette til hjelp for både de etterlatte og donorpersonellet. Et nei er ofte et resultat av at avdødes vilje var ukjent.

Vi har stor tro på at tiltakene fra 2008 rapporten må innføres fullt ut. Samtidig må cDCD tilbys ved alle donor-sykehus. Dette i kombinasjon med en trygg og opplyst befolkning som har delt sitt standpunkt, vil redde stadig flere pasienter som står på venteliste for et nytt livred-dende organ.

Oslo, 16.03.2023. Styret for Stiftelsen Organdonasjon.

Nina Roland
styreleder

Bente Ridder-Nielsen
styremedlem

Marte Arnhild Jystad
styremedlem

Nikolai Raabye Haugen
styremedlem

Kari Anne Pedersen
styremedlem

Ellen Damhaug Scheel
styremedlem

Lise Toubro Bratberg
styremedlem

Erik Skarrud
styremedlem

Aktivitetsregnskap 2022

	NOTE	2022	2021
ANSKAFFEDE MIDLER			
Tilskudd			
Sum tilskudd	1,2	7 318 756	6 701 962
Innsamlede midler og gaver			
Sum innsamlede midler og gaver	1	2 221 502	1 328 387
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter			
Sum opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter	1	2 566	23 035
Finans- og investeringsinntekter		75 948	2 245
Andre inntekter	1, 2	674 801	533 211
SUM ANSKAFFEDE MIDLER	1	10 293 573	8 588 840
FORBRUKTE MIDLER			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Sum kostnader til anskaffelse av midler	3, 4	522 748	581 055
Kostnader til organisasjonens formål			
Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet			
Sum kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet		9 145 074	7 299 390
Sum kostnader til organisasjonens formål	3, 4	9 145 074	7 299 390
Administrasjonskostnader	3, 4	612 534	657 333
SUM FORBRUKTE MIDLER		10 280 357	8 537 777
ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT		13 216	51 062
TILLEGG/REDUKSJON FORMÅLSKAPITAL			
Annen formålskapital	5	13 216	51 062
Netto endring formålskapital		13 216	51 062
Innsamlingsprosent	6	88,8 %	74,2 %
Formålsprosent	6	89,0 %	85,5 %
Administrasjonsprosent	6	6,0 %	7,7 %

Balanse

	NOTE	2022	2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Finansielle anleggsmidler			
Egenkapitaltilskudd		116 330	102 572
Sum finansielle anleggsmidler		116 330	102 572
SUM ANLEGGSMIDLER		116 330	102 572
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		-	2 550
Andre fordringer		165 811	239 251
Sum fordringer		165 811	241 801
Bankinnskudd, kontanter o.l.		8 892 633	7 574 256
SUM OMLØPSMIDLER		9 058 444	7 816 057
SUM EIENDELER		9 174 774	7 918 629
FORMÅLSKAPITAL OG GJELD			
FORMÅLSKAPITAL			
Innskutt formålskapital			
Grunnkapital		50 000	50 000
Sum innskutt formålskapital	5	50 000	50 000
Formålskapital med selvpålagte restriksjoner			
Fond til fagutvikling		200 000	200 000
Sum formålskapital med selvpålagte restriksjoner	2, 5	200 000	200 000
Opptjent formålskapital			
Annen formålskapital		5 414 686	5 401 470
Sum opptjent formålskapital	5	5 414 686	5 401 470
SUM FORMÅLSKAPITAL		5 664 686	5 651 470
GJELD			
Langsiktig gjeld			
Fond til fagutvikling	2	70 240	278 996
Sum langsiktig gjeld		70 240	278 996
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		495 104	426 471
Skyldige offentlige avgifter		437 681	339 281
Annen kortsiktig gjeld		455 062	422 411
Ubrukt tilskudd Stiftelsen Dam	7	452 000	-
Avsetning Skadevernsprisen	7	800 000	800 000
Avsetning gave Wright	7	800 000	-
Sum kortsiktig gjeld		3 439 848	1 988 163
SUM GJELD		3 510 088	2 267 159
SUM FORMÅLSKAPITAL OG GJELD		9 174 774	7 918 629

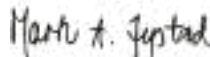
Oslo, 16. mars 2023. Styret for Stiftelsen Organdonasjon.

Nina Roland
styreleder

Bente Ridder-Nielsen
styremedlem

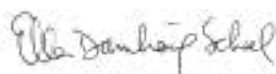
Marte Arnhild Jystad
styremedlem

Nikolai Raabye Haugen
styremedlem

Kari Anne Pedersen
styremedlem

Ellen Damhaug Scheel
styremedlem

Lise Toubro Bratberg
styremedlem

Erik Skarrud
styremedlem

Hege Lundin Kuhle
daglig leder

Noter til årsregnskapet for 2022

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998. Det er utarbeidet etter God regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner. Aktivitetsbasert regnskapsoppstilling er benyttet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifiseringen av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over gjenværende levetid.

Langsiktige fordringer og gjeld vurderes til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring. Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Inntekt

Gaver inntektsføres på mottakstidspunktet. Tilskudd inntektsføres i den perioden de gjelder. Dersom det er knyttet tilbakebetalingsvilkår til bevilgningen er ubenyttet tilskudd bokført som gjeld.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Fordeling av felleskostnader

I henhold til god regnskapsskikk (F) for ideelle organisasjoner er felleskostnader i Norge fordelt på en rimelig, pålitelig og konsistent måte mellom aktivitetene. Dette gjelder i det alt vesentlige lønns- og personalkostnader. Til grunn for fordelingen ligger tidsbruk pr ansatt på de forskjellige aktivitetene.

Skatt

Stiftelsen Organdonasjon er en ideell organisasjon som er unntatt skatteplikt etter skattelovens § 2-32.

Note 1

Tilskudd og gaver

	2022	2021
Tilskudd Helsedirektoratet	6 750 000	6 500 000
Tilskudd Stiftelsen Dam	360 000	186 702
Andre tilskudd	208 756	15 260
Innsamlede midler og gaver	2 221 502	1 328 387
Inntekter fra operasjonelle aktiviteter	2 566	23 035
Andre inntekter	674 801	533 211

Tilskudd: Stiftelsen har mottatt kr 6 750 000 fra Helsedirektoratet for dette året. Eventuelt ubrukt tilskudd tilbakebetales eller forkortes neste års tilskudd. Det kan også søkes om overføring av ubrukt tilskudd ett år frem i tid. Tilskuddet er bokført etter bruttoprinsippet.

Tilskudd Stiftelsen Dam (tidligere Extrastiftelsen): Stiftelsen mottok kr 812 000, kr 360 000 er benyttet i 2022, rest kr 452 000 kan benyttes i 2023.

Innsamlede midler og gaver: Små og store gaver som i det vesentlige er knyttet til minnegaver utgjorde kr 404 757, andre gaver og innsamlede midler var på kr 1 816 745

Inntekter fra operasjonell aktivitet: Her ligger det diverse salgsinntekter knyttet opp mot stiftelsens formålsaktivitet.

Andre inntekter: Dette er i hovedsak momskompensasjon for frivillige organisasjoner som i 2022 utgjorde kr 612 255. I andre inngår også kr 50 000 i støtte fra Fritt Ord, støtte til kunstnerisk prosjekt.

Note 2

Fond til fagutvikling

	2022	2021
Formålskapital fond til fagutvikling	200 000	200 000
Fond til fagutvikling	70 240	278 996
Sum fond til fagutvikling	270 240	478 996

Fond til fagutvikling opprettet i 2018 med midler fra Skadevernsprisen kr 200 000, Viken Fiber kr 50 000 og egne midler kr 50 000. Kr 15 260 ble inntektsført i 2021 og fond fagutvikling ble økt med kr 200 000 med egne midler i 2021. Rest kr 478 996 ble overført til 2022. I 2022 er det benyttet kr 208 756 og det gjenstår en rest på kr 270 240 som kan benyttes i 2023. Kr 250 000 skal overføres til vårt fond for fagutvikling i 2023. Fondet stimulerer til økt innsikt om organdonasjon og midlene deles ut til søkere i løpet av året.

Note 3

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse mv

Lønnskostnader består av følgende poster	2022	2021
Lønninger	3 588 653	3 485 007
Arbeidsgiveravgift	585 036	576 740
Pensjonskostnader	397 641	532 222
Andre ytelser	196 840	129 241
Sum lønnskostnader	4 768 170	4 723 210
Gjennomsnittlig antall ansatte	6	6
Antall årsverk	5,1	5,9

Stiftelsen har ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for ledende personer eller styret.

Note 4

Inntekter og kostnader etter art

Inntekter og kostnader etter art fordelt etter regnskapslovens tradisjonelle oppstillingsplan:

	2022	2021	2020
Offentlige tilskudd	6 750 000	6 500 000	6 000 000
Andre tilskudd	568 756	201 962	149 042
Gaver	2 221 502	1 328 387	1 284 988
Salgsinntekter	2 566	23 035	43 092
Andre driftsinntekter	674 801	533 211	483 136
Personalkostnader	-4 768 170	-4 723 210	-4 483 178
Andre driftskostnader	-5 509 321	-3 814 371	-2 059 182
Finansinntekter	75 948	2 245	6 708
Finanskostnader	-2 866	-197	-45
Årsresultat	13 216	51 062	1 424 561

Note 5

Formålskapital

	Grunnkapital	Annen formålskapital	Formålskapital med restr.	Sum formålskapital
Pr. 01.01.	50 000	5 401 470	200 000	5 651 470
Årets resultat	-	13 216	-	13 216
Omdisponert formålskapital fagutv.	-	-	-	-
Omdisponert formålskapital fagutv.	-	-	-	-
Pr. 31.12.	50 000	5 414 686	200 000	5 664 686

Note 6

Sentrale nøkkeltall

Ideelle organisasjoner har et annet formål enn tradisjonelle virksomheter, de skal skape nytte for formålet, målgruppen. De tre nøkkeltallene formålsprosent, innsamlingsprosent og administrasjonsprosent gir informasjon om hvordan stiftelsen forvalter sine midler til beste for målgruppen.

Nøkkeltall	2022	2021	2020	2019	2018
Formålsprosent	88,96 %	85,50 %	84,09 %	89,24 %	86,00 %
Innsamlingsprosent	88,82 %	74,19 %	85,03 %	93,31 %	89,51 %
Administrasjonsprosent	5,96 %	7,70 %	9,54 %	6,92 %	9,21 %

Formålsprosent: Midler anvendt på formålsaktivitet i forhold til de totale kostnader.

Innsamlingsprosent: Andelen midler disponible til formålsaktivitet. Dette tallet regnes fra alle midlene som ble samlet inn minus kostnader knyttet til selve innsamling.

Administrasjonsprosent: Midler anvendt på administrasjon i forhold til de totale kostnader.

Note 7

Kortsiktig gjeld

	2022	2021
Ubrukt tilskudd Stiftelsen Dam	452 000	-
Avsetning gave Wright	800 000	-
Avsetning Skadevernsprisen	800 000	800 000

Ubrukt tilskudd Stiftelsen Dam (tidligere

Extrastiftelsen): Mottatt tilskudd kr 812.000 i 2022, andel kr 452 000 avsatt til bruk i 2023.

Gave fra Wright, kr 800 000 settes av til bruk i 2023.

Avsetning Skadevernsprisen: Stiftelsen ble tildelt skadevernsprisen i desember 2017 på kr 1 000 000. Derav ble kr 200 000 avsatt til fond for fagutvikling i 2018, mens kr 800 000 er overført til fremtidige prosjekter. Korona har ført til prosjekter blir utsatt. Kr 250 000 skal overføres til vårt fond for fagutvikling i 2023. Fondet stimulerer til økt innsikt om organdonasjon og midlene deles ut til søkere i løpet av året.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Stiftelsen Organdonasjon

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert regnskapet for Stiftelsen Organdonasjon som viser et aktivitetresultat på kr. 13 216,.-. Aktivitetsregnskapet består av balansen pr 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til aktivitetsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsopplysninger.

Etter vår mening er det nedfølgende aktivitetsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av stiftelsens finansielle stilling pr 31. desember 2022, og av dens resultater og konsekvenser for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er uobjektivt revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide aktivitetsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapsnivået til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen som fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av aktivitetsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at aktivitetsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukere foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til

<https://revisorforning.no/ua/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av aktivitetsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISA 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», menes vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapsregnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av aktivitetsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslø, 23. mars 2023

Med vennlig hilsen
For Systemrevisjon

Sahidur Rahman
Statsautorisert revisor

Brugt. J. Østbø Oslo
Telefon: 22 17 27 17 - Mobil: 91 28 81 48
rahman@systemrevisjon.no - www.systemrevisjon.no
Org.nr.: 821 154 022

NØKKELTALL 2022

382

personer fikk
et nytt organ

418

organer
transplantert totalt

43

nyredonasjoner
fra levende giver

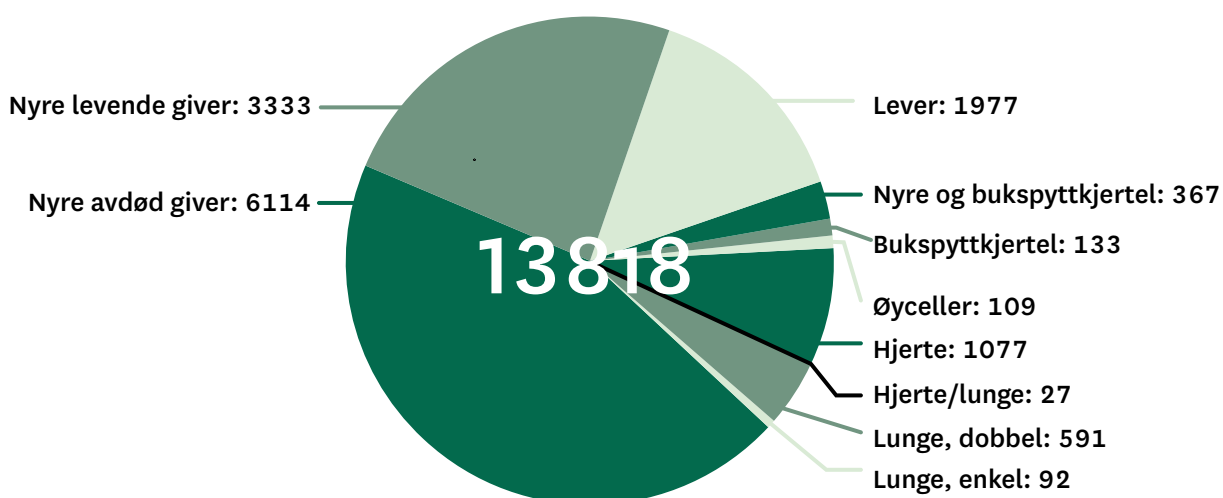
=

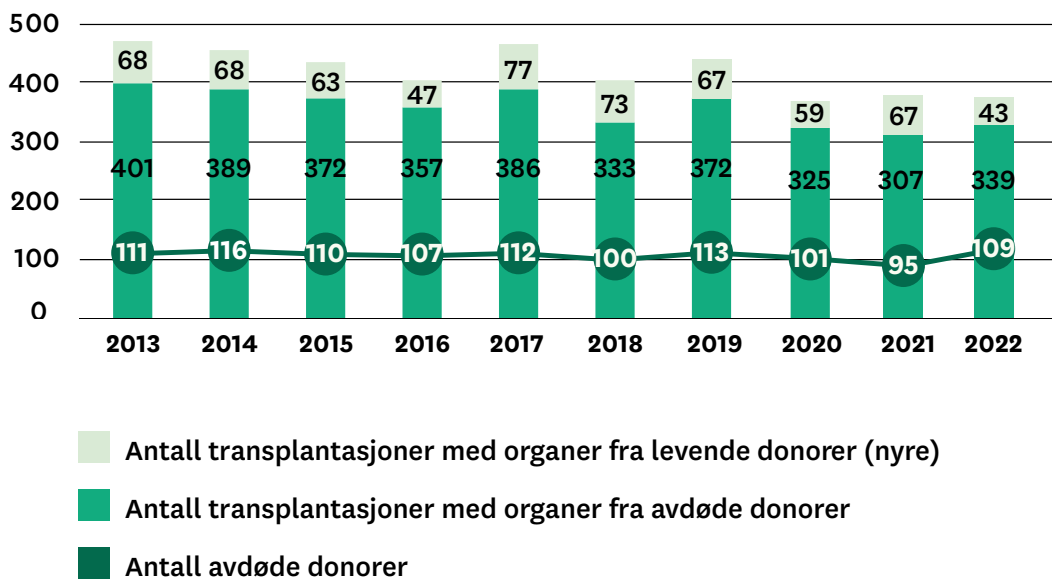
Tabell 1 – Organdonasjon fra avdøde givere i Norge i årene 2013–2022

ÅR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antall meldte potensielle donorer fra landets donorsykehus	271	296	294	312	336	310	329	323	304	365
Antall gjennomførte donasjoner	111	116	110	107	112	100	113	101	95	109
Netto antall donasjoner pr. mill. innbyggere (pmi)	22,0	22,6	21,1	21,1	21,3	18,8	21,1	18,8	17,5	19,9
Avslag (enten fra avdøde selv, eller familien på vegne av avdøde)	28 %	28 %	26 %	30 %	22 %	21 %	16 %	22 %	30 %	28 %

Tabell 2 – Antall transplantasjoner gjennomført på OUS Rikshospitalet 1969–2022

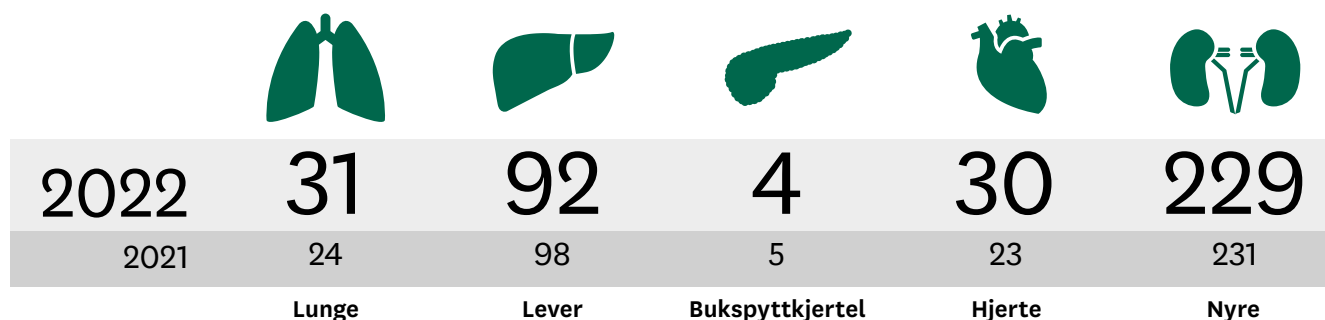
Tabell 3 – Antall transplantasjoner og donasjoner i perioden 2013–2022

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

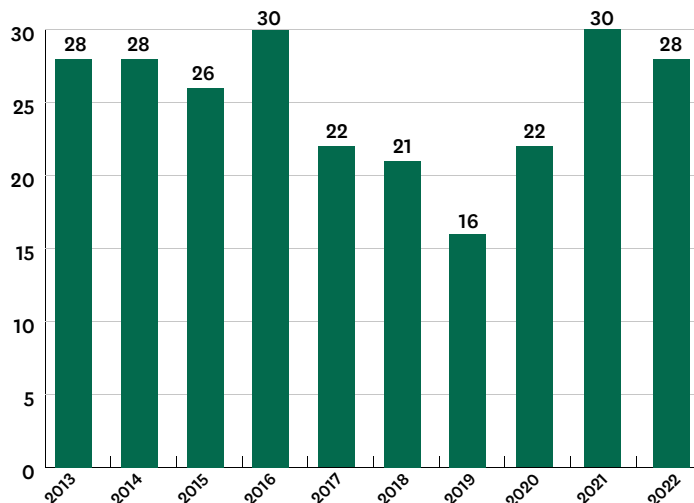
Etter nærmere to år med pandemi og en nedgang i donorratene i Norge, fikk vi en liten oppgang i løpet av 2022. 382 pasienter fikk hjelp takket være organtransplantasjon. Til sammen 418 organer ble transplantert, gitt av 109 donorer. Selv om dette er en bedring fra foregående år, kunne enda flere vært hjulpet hadde det ikke vært for pandemien. 18 potensielle avdøde donorer, som kunne gitt mange organer, ble ikke realisert grunnet covid-infeksjon. Samtidig fortsatte den negative utviklingen for donasjon fra levende givere. I 2022 var det kun 43 nordmenn som ga bort en av sine to nyrer. Dette er det laveste tallet på ti år, og gir grunn til bekymring. Det er vanskelig å si nøyaktig hva dette skyldes, men noe kan trolig tilskrives pandemien. Utredningen av levende donorer kan ha gått tregere grunnet lavere kapasitet. I tillegg ble programmet for levende givere trappet noe ned i de to første månedene av 2022.

Tabell 4 – Antall organtransplantasjoner i Norge 2021–2022

Tabell 5 – Avslagsprosent de siste 10 årene

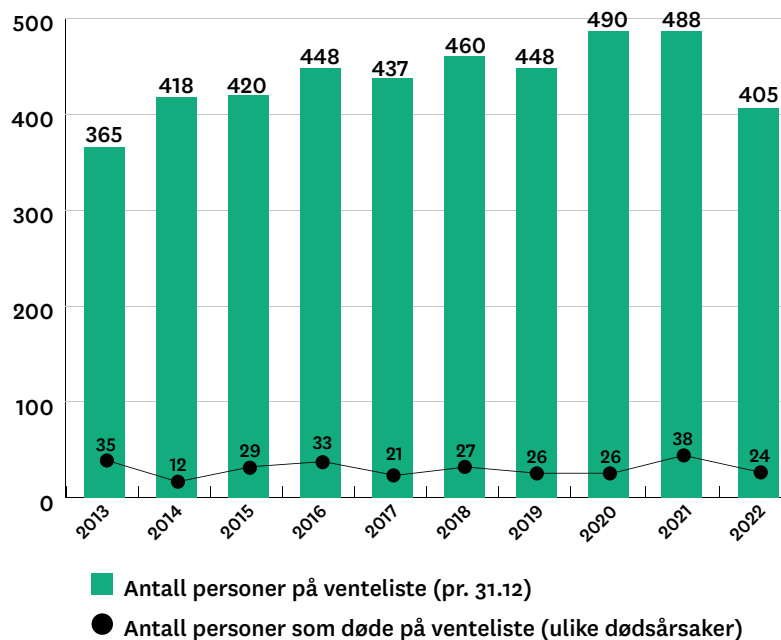

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon:

Det ble et nei ved 28 prosent av tilfellene der donasjon var aktuelt på norske sykehus i 2022. Avslagsprosenten skjøt i været under pandemien. Da fikk donorpersonell i mindre grad den gode kontakten med pårørende, grunnet blant annet besøksrestriksjoner. Dette viser hvor viktig denne dialogen er. Forskning viser at måten de pårørende tas i mot på på sykehuset, kan påvirke utfallet ved spørsmål om organdonasjon.

Selv om det ble et ja ved 72 prosent av tilfellene i 2022, ser vi at nærmere 81 prosent av de spurte i en undersøkelse fra i fjor høst (Norstat, på oppdrag fra Stiftelsen Organdonasjon) svarer at de er positive til organdonasjon. Denne uoverensstemmelsen kan skyldes at over 30 prosent av dem som er positive, ikke har gjort noe aktivt for å opplyse om sitt standpunkt til organdonasjon. Da er det familien som må ta denne avgjørelsen på sykehuset, når tragedien har funnet sted. Da er faren stor for at det som var et stumt ja, blir til et nei.

Tabell 6 – Antall pasienter på ventelisten pr. 31.12 i årene 2013–2022

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon: Det står til enhver tid mellom 400 og 500 pasienter på venteliste for et nytt organ i Norge. Ved utgangen av 2022 var tallet 405. Dette er en nedgang fra foregående år på 83 pasienter, men den langsiktige trenden er likevel at køene blir lengre. Vi har sett en doubling de siste ti årene. Dette henger blant annet sammen med at medisinske fremskritt gjør at stadig flere pasientgrupper får tilbud om transplantasjon. Samtidig blir donorene eldre, færre dør på en måte som muliggjør organdonasjon, og vi ser en økning i forekomst av livstilssykdommer i befolkningen. 24 pasienter døde mens de ventet i 2022.

Tabell 7 – Antall organdonasjoner fra avdød giver pr. mill. innbyggere i de nordiske landene 2013–2022

ÅR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
FINLAND	17,5	21,9	23,0	24,0	21,1	19,6	25,5	21,9	21,4	18,5
SVERIGE	15,7	17,3	17,0	18,6	18,6	17,8	18,5	16,8	18,4	15,1
NORGE	22,0	23,0	21,1	20,4	21,3	18,8	21,2	18,8	17,5	18,8
DANMARK	10,2	13,8	14,7	15,2	16,5	14,4	16,9	20,4	16,9	13,6

Tabell 8 – Antall donasjoner av nyre fra levende giver pr. mill. Innbyggere (PMI) i de nordiske land 2013–2022

ÅR	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SVERIGE	15,7	15,6	13,3	13,5	14,6	14,1	14,2	11,2	12,4	9,4
DANMARK	18,7	19,2	20,1	18,6	15,6	13,0	14,7	13,1	11,4	12,9
NORGE	13,5	13,3	12,1	9,0	12,4	13,5	12,5	11,0	11,3	7,8
FINLAND	2,4	2,7	2,7	4,0	5,3	5,8	4,5	5,6	8,3	7,5

Kommentar fra Stiftelsen Organdonasjon: Alle de nordiske landene har variasjoner i antall donasjoner, både fra avdød giver og fra levende giver. Det vi alle har til felles er at vi alle er langt unna å dekke det reelle behov. For å øke donasjonsraten, er det nødvendig å iverksette tiltak. Det foreligger planer og utredninger som viser til åpenbare tiltak som har vært etterspurt av fagmiljøet her i Norge, og som nå implementeres i andre land. God organisering av virksomheten og tilstrekkelig med ressurser er viktige elementer for å øke donasjonsraten.

For mer statistikk om organdonasjon:
organdonasjon.no/om-oss/statistikk/

Internasjonale tall:
<http://www.scandiatransplant.org/>
<https://www.irodat.org/>

Frognerstranda 4, 0250 Oslo
Telefon: 21 04 34 00
Organisasjonsnummer: 877 536 742
Vipps: 10740
post@organdonasjon.no
organdonasjon.no